

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Principium 5. Utilis scandalum nasci permittitur, quàm veritas relinquatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

ab ipso Christo veniam, nisi corrigentibus se fuisse concessam. Item ex Eccl. c. 3. ubi dicitur: *Qui amat periculum, peribit in illo.* Et communi denique Theologorum consensu.

Ratio.

Quia hoc ipso, quod prævideat, moraliter certò se iterum relapsurum, si occasionem proximam non devitet, clarissimum præbet argumentum, quod habeat adhuc firmam voluntatem idem peccatum committendi, atque adeò sensu non avertitur à peccato; unde in tali casu vel maxime locum habet illud S. Augustini in quodam sermone dicentis: *Inanis est penitentia, quam sequens culpa coinquinat: Nihil profunt lamenta si replicentur peccata: nihil valet à malis vitam poscere, & mala denudò iterare.*

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui concubinam habentem, cum possit, non ejicit, absolutionis incapax esse, ut Laym. Lugo & alii communiter docent.

Deducitur 2. Usurarium non posse legitime absolvi quamdiu in hoc statu vel officio, in quo ejusmodi usurarius taliter certò exercere pergit, perseveraverit.

Deducitur 3. Eum, qui sciens causam belli illegitimam esse in militia perseverat, non posse sperare absolutionem, nisi Militiam deserat, vel certè sub alio, Duce, qui justam causam belli habet, militet.

PRINCIPIUM V.

Utilius scandalum nasci permittitur, quam veritas relinquatur.

Sensus.

Hoc est, quando jus commune aliquid præcipiens aut prohibens est indispensabile, tum non est illud violandum, etiamsi alioqui gravissima peccata & scandala sequantur.

Authoritas.

Desumptum est l. 5. decr. de reg. juris. Item ex venerabilibus Beda ibid. cit. illudque approbant communiter Authores.

Ratio.

Quia non sunt facienda mala, ut eveniant bona; ergo, cum veritatem bonæ vitæ (hæc enim in regula intelligitur, et non veritas Justitiæ aut Disciplinæ) relinquere sit peccatum, rectè dicitur prius permittendum scandalum, quam di-
ctam veritatem relinquendam esse.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Confessarium potius permittere de-
bere, ut aliquis Innocens damnetur, quam ut ex confessione
sciat aliquod peccatum, quod conducatur ad innocentiam rei
monstrandam, uti communiter docent Theologi.

Deducitur 2. Confessarium obligari ad sigillum con-
fessionis etiam cum periculo propriæ vitæ servandum; eò
quod, cum periclitatur utilitas publica, negligenda sint com-
moda propria, uti in Authent. ref. quæ Cod. communia, quæ
legatis & ex le. unic. fin. C. de caducis tollendis dicitur.

Deducitur 3. Confessarium non posse uti notitiâ confes-
sionis ad aliquod quantumcunque grave malum averten-
dum, si periculum sit, ne peccatum in ea explicatura indirectè
reveletur, uti communiter docent Authores.

ARTICULUS X.

De Principiis ad Sacramentum Matrimonii
Spectantibus.

PRINCIPIUM I.

Nuptias non concubitus, sed consensus
facit.

Sensus.

Hoc est, etiam si duæ Personæ, Mas scilicet & Femina
inter se copulentur, non tamen propterea censebuntur valido
Matrimonio conjunctæ, nisi præter ipsam copulam insuper
legitimus in Matrimonium contrahendum consensus acce-
dat.

Authoritas.

Desumptum est ex le. 30. ff. de reg. Juris, illudque refert,
& explicat Decius in tr. de reg. Juris.

Ra-